

УДК 332.2.01

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Долгошея Н.О., к.е.н.

Миколаївський державний аграрний університет

В статті розглянуто основні проблеми низької ефективності інноваційної діяльності в аграрному секторі. Сформовано механізм державного регулювання інноваційної діяльності в аграрному секторі на основі державно-приватного партнерства. Запропоновано авторський підхід до інтерпретації інноваційного процесу в аграрній сфері.

Ключові слова: агроінновація, аграрний сектор, державне регулювання, інноваційний процес, державно-приватне партнерство, ринок агроінновацій.

In the article the basic problems of low efficiency of innovative activity in an agrarian sector are considered. The mechanism of government control of innovative activity in an agrarian sector, on the basis of state private partnerships, is formed. It was offered an author's approach to the interpretation of innovative process in an agrarian sphere.

Keywords: agrarian innovation, agrarian sector, government control, innovative process, state private partnership, market of agrarian innovations.

Актуальність проблеми. Особливості становлення і розвитку агробізнесу в нашій країні значною мірою зумовлюються характером перехідного періоду, який панував у нас з 1991р. До таких особливостей можна віднести інфляцію, дефіцит державного бюджету, брак інвестиційних ресурсів, спад виробництва, негативна демографічна ситуація, низький рівень доходів [1].

Ці особливості негативно впливали на розвиток агробізнесу та зумовлювалися певними погіршеннями в аграрній сфері, зокрема [2]:

- протягом всього сучасного періоду розвитку української державності (1991р. – по сьогодні) спостерігаємо стабільне падіння рівня ресурсного забезпечення аграрної галузі, погіршуються умови технічного оновлення і модернізації обладнання, зменшуються обсяги постачання сучасної сільськогосподарської техніки, не

дотримуються технологічні вимоги та строки проведення польових робіт, знижується їх якість і, як наслідок, врожайність сільськогосподарських культур;

- сильно відстає від західних аналогів технічне і технологічне оснащення підприємств, що переробляють сільськогосподарську продукцію, обумовлюючи великі втрати сировини, що змушує відмовитися від глибокої її переробки, розширення асортименту товарів;
- в нашій країні недостатньо розвинуте сільськогосподарське машинобудування, що призводить до витрачання додаткових коштів на придбання імпоротної техніки;
- постійні зростання цін на енергоносії, паливо, комплектуючі і запчастини також ведуть сільськогосподарську галузь до збитковості.

Абсолютно вочевидь, що у вирішенні проблем інноваційного розвитку агробізнесу активну роль повинна відігравати держава, розробляючи комплексну програму інноваційного розвитку галузі, визначаючи пріоритети і встановлюючи систему заходів прямого і непрямого регулювання. Це обумовлено тією обставиною, що в найближчому періоді за існуючих умов орієнтації на традиційні підходи функціонування агробізнесу може настати вичерпання наявного потенціалу його зростання.

Аналіз останніх наукових досліджень. Важливість проблеми державного регулювання інноваційного розвитку аграрного сектору економіки підтверджується широким колом наукових публікацій в даному напрямку. Зокрема, можна виділити праці таких науковців, як Кошкалда І.В., Михасюк І.Р., Немченко Г.В., Полінкевич О.М., Саблук П.Т., Третяк А. та ін.

Проте, на наш погляд, малодослідженими залишаються питання державної регуляторної політики в діяльності ринку агроінновацій. Зокрема, остаточно не сформовано механізм взаємодії аграрного ринку, ринку агроінновацій та держави. Тому в статті особлива увага присвячена формуванню системи державно-приватного партнерства в аграрному секторі на інноваційній основі, а також представлено авторський підхід щодо інтерпретації інноваційного процесу в аграрній сфері.

Метою роботи є формування механізму державного управління інноваційною діяльністю в аграрній сфері економіки на основі форму-

вання державно-приватного партнерства.

Викладення основного матеріалу дослідження. Вже сьогодні Україна сильно відчуває той опір, який чиниться на шляху просування її товарів на світові ринки. Це ж стосується і сільськогосподарської продукції, яка займає вагому частку в нашому експорті. Офіційний сайт Держкомстату України яскраво демонструє, що рентабельність сільськогосподарського виробництва в останні роки суттєво падає, а по тваринництву взагалі є збитковою (табл. 1) [3].

Недосконалість нормативно-правової бази функціонування агробізнесу створює передумови для довільного трактування встановленого порядку здійснення аграрних перетворень. Замість того щоб такий порядок усіма виконувався однаково, він багато ким трактується по-своєму, в тому числі, виходячи з власних інтересів. Протизаконні дії на місцях залишаються, як правило, безконтрольними і безкарними, що зумовлює їхній подальший прояв в агробізнесі.

Ще одним недоліком нормативно-правового забезпечення розвитку агробізнесу можна вважати практичну відсутність спеціалізованих законів саме для агробізнесу. Більшість законодавчих актів, якими керуються підприємці, однобокі, оскільки стосуються або суто сільськогосподарської діяльності (ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства», «Про бджільництво» та ін), або будь-якої сфери господарювання (ЗУ «Про господарські товариства», «Про підприємництво», «Про власність», «Про інвестиційну діяльність» та ін.) Внаслідок неповноти нормативного регулювання агробізнесу, складності і важливості агробізнесових відносин виникають певні труднощі та плутанина в їх регулюванні.

На нашу думку, для подальшого ефективного розвитку агробізнесу необхідно прийняти низку законів саме в цій сфері, а не керуватися лише загальною для всіх видів підприємств нормативною базою.

Одним з першочергових завдань вважається також забезпечення відносної стабільності законодавства, адже досить часте прийняття нових законів та внесення в них змін і доповнень спричиняють багато порушень та зловживань. Необхідно намагатися розробляти настільки універсальні нормативні акти, які б з меншою ймовірністю піддавалися впливу часу.

Таблиця 1. Рентабельність сільськогосподарського виробництва, %

розрахунок	у тому числі															
	продукція сільськогосподарського виробництва	продукція рослинництва				з неї			продукція тваринництва				з неї			
		зерно	насіння соняшнику	цукрові буряки (фабричні)	картопля	овочі відкритого ґрунту	м'ясо великої рогатої худоби ¹	м'ясо свиней ¹	м'ясо овець та кіз ¹	м'ясо птиці ¹	молоко	яйця				
1990	42,6	275,1	236,5	29,5	27,2	27,6	20,6	20,7	2,3	17,0	32,2	27,3				
1991	56,2	166,2	307,6	59,9	150,4	60,3	43,9	36,0	29,3	2,6	21,7	47,1				
1992	118,9	346,0	541,6	142,9	233,8	72,8	131,2	95,4	119,0	32,0	39,6	67,8				
1993	116,2	361,1	505,6	143,5	68,6	39,4	88,0	67,0	84,7	13,4	42,0	75,1				
1994	57,8	214,1	224,1	66,0	112,1	106,8	29,8	31,0	28,9	-2,3	-5,2	55,0				
1995	13,6	85,6	170,9	31,2	34,3	12,8	-19,8	-16,7	-31,9	-18,4	-23,2	36,5				
1996	-11,7	29,7	64,6	3,8	6,4	-26,5	-43,1	-42,1	-51,8	-32,8	-44,0	-2,4				
1997	-24,1	14,5	37,5	-10,4	-24,1	-37,4	-61,5	-57,4	-58,8	-44,9	-53,7	-5,5				
1998	-29,5	-3,3	1,9	-12,0	-18,6	-25,2	-59,3	-47,4	-59,4	-43,4	-46,7	-1,3				
1999	-22,1	8,0	12,0	-14,8	-12,5	-12,8	-57,9	-51,0	-57,0	-45,5	-36,6	-0,7				
2000	-1,0	30,8	64,8	6,1	14,0	-1,7	-42,3	-44,3	-46,4	-33,2	-6,0	10,6				
2001	18,3	35,8	43,3	1,5	11,4	-0,8	-21,4	-7,2	-24,9	-1,7	-0,8	25,1				
2002	4,9	22,3	19,3	-8,6	24,2	8,9	-40,5	-16,9	-26,7	-1,1	-13,8	14,6				
2003	12,6	41,7	45,8	6,2	33,5	30,9	-44,3	-33,0	-37,8	11,0	9,9	18,5				
2004	8,1	20,3	20,1	-0,8	-0,7	-5,0	-33,8	-14,4	-44,3	3,8	-0,4	15,2				
2005	6,8	7,9	3,1	4,8	17,8	16,1	-25,0	14,9	-32,1	24,9	12,2	23,5				
2006	2,8	11,3	7,4	11,1	56,2	14,8	-38,4	-9,2	-34,3	12,1	-3,7	-6,8				
2007	15,6	32,7	28,7	-11,1	24,7	14,1	-41,0	-27,6	-46,4	-19,0	13,8	9,1				
2008	13,4	19,6	16,4	7,1	7,9	11,1	-24,1	0,3	-38,6	-11,3	4,1	13,0				
2009	13,8	16,9	7,3	37,0	12,9	19,1	-32,9	12,1	-31,8	-22,5	1,4	13,1				
2010	21,1	26,7	13,9	16,7	62,1	23,5	-35,9	-7,8	-29,5	-4,4	17,9	18,6				
2011	27,0	32,3	26,1	36,5	17,7	9,9	-24,8	-3,7	-39,6	-16,8	18,5	38,8				

¹ та птиці на м'ясо без урахування їх передачі на переробку на власних виробничих потужностях.

Суттєвою і постійною проблемою розвитку агробізнесу залишаються недоліки в системі оподаткування переробних підприємств. Податкова система має бути побудована таким чином, що через неї створювалися умови для зацікавленості товаровиробника у збільшенні власних доходів, а як наслідок через податки – збільшення доходів держави. Досвід же вітчизняного оподаткування (приховування доходів і ухиляння від сплати податків) показує, що наша податкова система діє в протилежному напрямі – немає зацікавленості товаровиробника, а через зловживання і приховування в дохід держави не поступає значна частина її потенційного доходу.

Тому автор вважає за необхідне також наголосити, що вихід із кризового стану сучасного агробізнесу полягає, головним чином, в мотивуванні зацікавленості та інтересу виробників через систему оподаткування. Перші кроки в цьому вже робляться. Так, на тому ж електронному ресурсі [8] вказано, що з 17.03.2009р. регламентовано продовження без обмеження терміну дії абзацу першого п. 11.21 ст. 11 Закону України «Про податок на додану вартість» від 03.04.97 р. № 168/97-ВР щодо виплати переробними підприємствами дотацій сільгоспвиробникам за продане ними молоко і м'ясо у живій вазі. Слід зазначити, що механізм виплати зазначених дотацій регулюється Порядком обліку та використання коштів, спрямованих на виплату дотацій сільськогосподарським товаровиробникам за поставлені ними переробним підприємствам молоко та м'ясо в живій вазі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 2 квітня 2009 р. № 291.

Ще одна проблема в розвитку сучасного агробізнесу, зокрема, в його теперішній збитковості, - в неефективній ціновій політиці на сільськогосподарську продукцію. Саме завдяки конкуренції на ринку ціни на товари в повній мірі виконують як стимулюючу, так і селективну функції. Тому вони повинні формуватися в першу чергу під впливом попиту і пропозиції, що потребує не будь-якої, а певної технології обмінних процесів. Виключення можуть становити лише ті продукти харчування, ціни на які регулює держава. В той же час низький попит на вітчизняну сільськогосподарську продукцію не повинен примушувати виробників знижувати ціни до мінімуму і ставати збитковими. В даному контексті питання можна вирішити за допомогою існуючих методів оптимізації

ціноутворення [5; 7].

Важливу роль в розвитку агробізнесу відіграє також його інфраструктура, до основних функцій якої входить надання консультацій товаровиробникам, підготовка спеціалістів, обслуговування товаро- і грошових потоків, вивчення динаміки ринкової інфраструктури, прогнозування та моделювання наслідків тих чи інших рішень, розробка економічної поведінки підприємств на ринку.

Ринкова інфраструктура, забезпечуючи прискорення обороту матеріальних, фінансових і інформаційних потоків в аграрній системі, сприяє підвищенню ефективності суспільного розвитку. Тому забезпечення належної ринкової інфраструктури – ще одне з головних завдань реформування і розвитку аграрної сфери.

Таким чином, на сучасному етапі розвитку вітчизняного агробізнесу невідкладними завданнями виступають наступні:

1. Реформування нормативно-правової бази розвитку агробізнесу.
2. Реформування системи оподаткування.
3. Формування ефективної цінової політики на продукцію сільськогосподарського виробництва.
4. Формування належної ринкової інфраструктури в агробізнесі.
5. Розробка політики захисту вітчизняного сільськогосподарського виробника від імпорту.

Виконання всіх поставлених завдань дозволить вивести вітчизняний агробізнес на якісно новий рівень, а також підвищити конкурентоспроможність аграрної галузі на зовнішньому ринку.

Стратегічно важливу роль в середньостроковому і довгостроковому економічному розвитку сільського господарства в умовах сьогодення мають відігравати агроінновації. Адже лише за допомогою інвестиційно–інноваційного підходу можна розірвати виробничі, ресурсні, технологічні обмеження, закласти таку модель аграрної економіки, яка послужить основою для постійного підвищення конкурентоспроможності галузі через ефективне економічне зростання.

Основна проблема реалізації інноваційної стратегії сьогодні полягає в тому, що темпи розвитку і структура сектора аграрних досліджень і розробок не повною мірою відповідають потребам сільського господарства і зростаючому попиту на передові технології з боку окре-

мих сегментів підприємницького сектора. В той же час пропонувані наукові результати не знаходять належного розповсюдження з причини незбалансованості інноваційної системи, а також унаслідок загальної низької сприйнятливості до інновацій підприємницького сектора.

Слід зазначити, що техніко-технологічний рівень агробізнесу та забезпеченість сучасною технікою – одна з умов підвищення ефективності інноваційного потенціалу агробізнесу. В табл. 2 та на рис. 1 наведено дані щодо наявної у агропідприємств сільськогосподарської техніки [11], з яких видно, що з кожним роком протягом всього періоду аналізу на сільськогосподарських підприємствах кількість наявної техніки зменшується. Лише в 2010 році по окремим позиціям техніки наявні позитивні зрушення їх кількості.

Таблиця 2. Кількість наявної у сільськогосподарських підприємств техніки в 2000-2010рр. (станом на кінець року), тис.од.

Види техніки	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Трактори всіх марок, включаючи трактори, на яких змонтовані машини	318,9	216,9	201,3	186,8	177,4	168,5	151,3
Тракторні причепа	207,8	126,0	112,8	100,0	91,6	85,0	70,9
Сівалки всіх видів	132,0	97,0	91,0	85,2	81,8	77,8	72,4
Картоплесаджалки	7,1	4,0	3,6	3,2	2,9	2,7	2,2
Дошувальні машини та установки (без поливних)	13,0	5,3	4,6	4,3	4,3	4,1	4,5
Сінокосарки тракторні	18,9	13,7	12,6	11,4	10,6	10,0	11,2
Жатки валкові	34,8	23,1	21,1	18,9	17,6	16,3	15,2
Комбайни	103,3	69,5	64,0	58,3	54,3	50,5	48,3
Бурякозбиральні машини (без гичкозбиральних)	13,0	8,5	7,7	6,6	5,8	5,1	4,2
Доїльні установки та агрегати	33,5	16,8	14,7	12,7	11,4	10,5	10,9
Роздавачі кормів	18,7	9,2	8,2	7,3	6,5	6,3	6,5
Транспортери по прибиранню гною	84,7	43,2	38,0	32,4	28,8	26,4	23,7
Разом	985,7	633,2	579,6	527,1	493,0	463,2	421,3

Цей факт, беззаперечно свідчить про поступове погіршення технічного оснащення аграрних підприємств та відсутність будь-якого розширення складу техніки (не говорячи вже про оновлення на інноваційній основі).

Однією з головних причин такого погіршення технічного оснащення сільського господарства вбачаємо в дефіциті фінансових ресурсів на придбання нової техніки, причинами якого можуть бути: з одного боку – нестача власних коштів через низьку ефективність діяльності,

а з іншого – висока вартість залучення позикових коштів. Подоланням першої причини повинні займатися самі власники сільськогосподарських підприємств. Щодо подолання другої, то, на нашу думку, на допомогу підприємствам має прийти держава через відповідні механізми грошово-кредитного, податкового, інвестиційно-інноваційного регулювання.

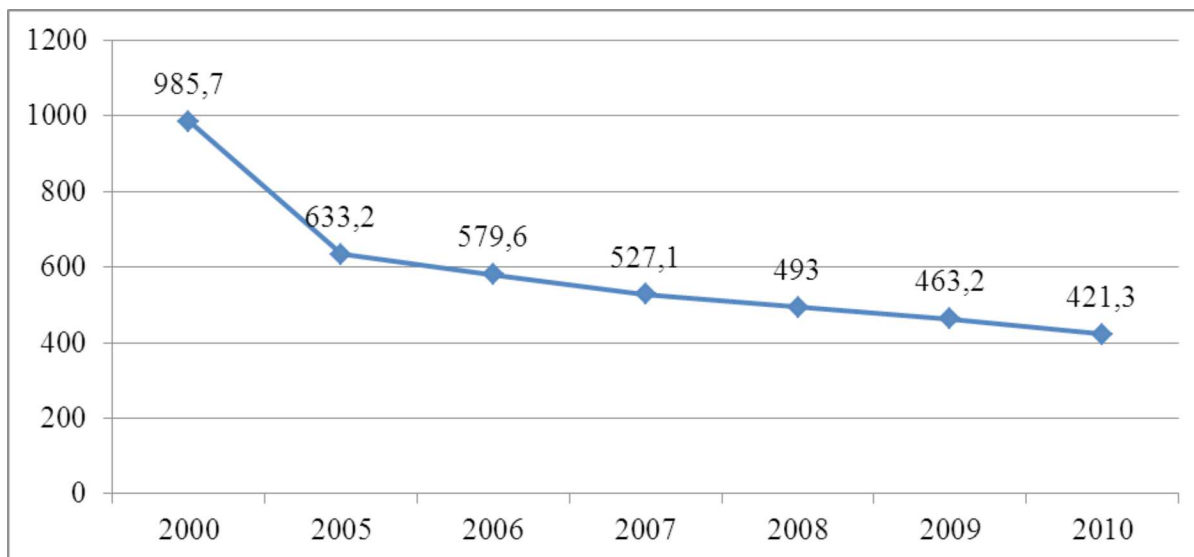

Рис. 1. Динаміка загальної кількості наявної техніки на сільськогосподарських підприємствах

Інноваційний розвиток має відбуватися за безпосередньої участі в ньому держави та її інституціональних структур на основі постійної реалізації відповідної державної інноваційної політики. Розвиток аграрного сектора в цьому випадку досягається не шляхом збільшення витрат ресурсів, а в основному за рахунок активного використання агроінновацій.

Вважаємо, що для того, щоб інноваційний розвиток сільського господарства сьогодні відповідав своєму призначенню і виправдовував надії, що на нього покладаються, в розрізі державної інноваційної політики потрібне вирішення цілого комплексу завдань за участю держави, а саме:

1. Доопрацювати та активно удосконалити діючу нормативно-правову базу реалізації інновацій в аграрній сфері економіки, а також механізм державної підтримки інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва з урахуванням вимог СОТ та ЄС. Це завдання повинно стати першочерговим в реалізації державної інноваційної політики на шляху розвитку вітчизняного сільськогосподарського виробництва.
2. Сформуванню комплекс галузевих інвестиційно-інноваційних

програм і проектів, які реалізують ідеї по всьому ланцюжку: від фундаментальних досліджень до освоєння інноваційних ринкових ніш. Оскільки інноваційна сфера охоплює досить різноманітні аспекти реалізації досягнень інтелектуального розвитку людства, необхідним вбачається систематизація агроінновацій.

3. Створити інституційне середовище для здійснення і впровадження інновацій. Необхідні як спеціалізовані організації у вигляді загальнодержавних і регіональних галузевих інвестиційно-інноваційних фондів, технологічних і науково-освітніх альянсів і інших структур (агробізнес-інкубаторів, клірингових, інжинірингових та франчайзингових центрів, технопарків і технополісів та ін.), так і відповідні закони і норми, оскільки надзвичайно важлива своєчасність впровадження результатів наукових досліджень. До складу такого інституційного середовища повинні увійти інформаційна – аналітична система і система методологічного забезпечення, що надають повний спектр інформації, рекомендацій і вказівок суб'єктам інноваційного процесу.
4. Законодавчо забезпечити наукову і науково-технічну сферу фінансовими і матеріальними ресурсами шляхом створення і розвитку венчурних компаній, інноваційних фондів, інституцій пільгового кредитування. Найважливішу роль у вирішенні питань фінансування різних проектів повинно грати державно-приватне партнерство, покликане встановити стійкі зв'язки між наукою і ринком, забезпечити комерціалізацію результатів досліджень і розробок.
5. Підсилити роль суб'єктів аграрного підприємництва в інноваційному процесі, стимулювати впровадження розробок у виробництво шляхом розширення доступності фінансових ресурсів, зниження податкового навантаження і інших стабілізаторів.
6. Створити конкурентоздатні центри знань шляхом об'єднання агроуніверситетів і науково-дослідних організацій з метою встановлення гнучкої, швидкої і плідної співпраці по різних напрямках інноваційній діяльності.
7. Визначити форми участі держави в контролі і управлінні

інноваціями і інноваційними проектами в сільському господарстві.

8. Розробити методи визначення впливу агроінновацій на соціально-економічні параметри аграрної системи.

При постановці вищеперелічених різноспрямованих завдань, пов'язаних з переходом на інноваційний шлях структурного перетворення сільського господарства, необхідно звернути серйозну увагу на комплексність і системність їх рішення. Лише в цьому випадку можливе надання українському сільському господарству статусу високоефективної, стабільної галузі, що швидко розвивається. При цьому особливе місце у зміцненні інноваційного потенціалу аграрних підприємств потрібно віднести державі, як ефективному регулятору макроекономічних процесів. Усі перераховані напрямки державної інноваційної політики аграрного сектора мають спрямовуватись на забезпечення сталого та, по можливості, динамічного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Автор вважає, що реалізація наведених завдань державної інноваційної політики має здійснюватись в межах існуючого механізму державного регулювання інноваційного розвитку аграрного сектора, який представлено нами за допомогою рис. 2.

На вказаному рисунку нами здійснено поєднання трьох основних груп суб'єктів, що беруть участь в інноваційному процесі: держави, ринку агроінновацій та аграрного ринку.

На виході такого поєднання формується державно-приватне партнерство, яке має на меті комплексне обслуговування суб'єктів інноваційного процесу шляхом надання інформації, рекомендацій та вказівок щодо підвищення ефективності інноваційної діяльності в аграрній сфері. На нашу думку, саме поєднання державних і приватних інтересів дозволить підвищити результати впровадження інноваційних проектів в аграрне виробництво. Зазначимо, що на схемі ринок агроінновацій представлений шляхом послідовного поєднання двох складових: інституційне середовище фінансування та науково-технічне середовище створення агроінновацій. Зупинимося на цьому поєднанні більш детально.

Згідно традиційного уявлення про суб'єктів обох складових елементів, прийнято вважати, що інноваційний процес починається в науково-технічному середовищі створення інновацій, де відбувається

пошук і генерування нових ідей, пошук нових підходів до вирішення стандартних проблем, розробка пропозицій по удосконаленню існуючих елементів системи та ін. І тільки після того, як «на папері» створено нову ідею чи вирішене проблемне завдання, починається пошук способів фінансування її реалізації в практичну діяльність. Саме на цьому етапі підприємці починають шукати кошти для реалізації інновації в життя.

Рис. 2. Механізм державного регулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері

На нашу думку, такий традиційний підхід є помилковим в умовах функціонування конкурентного ринку, і його слід корінним чином змінити. Виходячи з основних правил ринкової економіки, в яких товар слід виробляти тільки за наявності попиту на нього, суб'єктам, які про-дукують інновації, спочатку слід визначити масштаби попиту на них. При цьому не тільки з позиції зацікавленості аграрних підприємств в тих чи інших агроінноваціях, а й з позиції їх платоспроможності при купівлі інноваційних продуктів. Адже, якщо у аграрних підприємств через брак власних коштів або через неможливість залучити кошти із зовнішніх джерел не буде шансів придбати агроінновацію, то її створення не матиме сенсу, оскільки попит на неї буде відсутній або низький (рис. 3).

Як видно з наведених схем, за традиційного підходу маємо початок інноваційного процесу в середовищі розробників агроінновацій, які зайняті продукуванням нових ідей та не зовсім впевнені в тому, що ці ідеї будуть обов'язково придбані агровиробниками. Причини цьому може бути дві: по-перше, відсутній попит саме на ці інновації, по-друге, відсутні кошти для їх придбання. А за умов відсутності коштів розробники агроінновацій зазнають збитків, оскільки понесуть витати на їх створення. Тобто треба почати відходити від традиційного підходу реалізації інноваційного процесу та почати розпочинати його саме з кінцевих споживачів агроінновацій, причому таких, які здатні за них заплатити, тобто є платоспроможними покупцями.

Отже, інноваційний процес в аграрному секторі має починатись саме зі споживачів агроінновацій, а не з їх розробників, причому на основі наявного платоспроможного попиту на інновації. За такого підходу кінцеві результати реалізації інноваційних процесів не приносять муть збитків, а лише прибутки обом сторонам ринку (покупцям і продавцям агроінновацій).

Вбачаючи в дефіциті фінансових ресурсів одну з ключовим проблем функціонування ринку агроінновацій, звертаємо увагу на те, що саме державна інноваційна політика може допомогти у її вирішенні. Мова йде про державне фінансування коремих інноваційних проектів, яке може збільшити платоспроможний попит на агроінновації.

Для сільського господарства найбільш пріоритетними формами державної грошової підтримки сьогодні можна вважати такі: пільгове кредитування та сільськогосподарське субсидіювання.

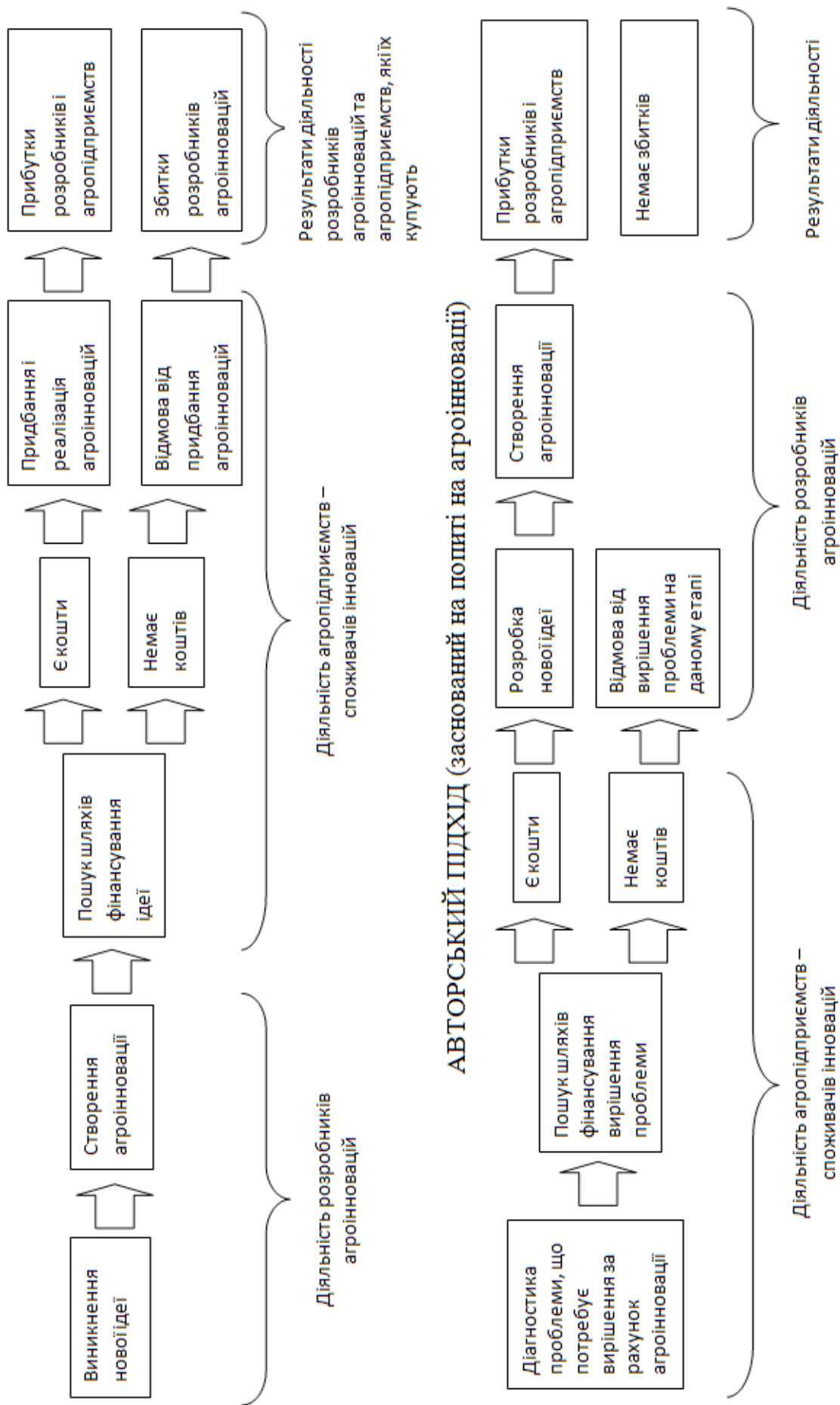

Рис. 3 Підходи до інтерпретації інноваційного процесу в аграрній сфері

Що стосується пільгового кредитування, то на фоні високої прибутковості банківських установ від широкого спектру кредитних операцій, держава могла б законодавчо регламентувати надання кредитів пріоритетним галузям економіки на більш вигідних умовах. До числа таких галузей відноситься і сільське господарство, оскільки воно становить значну частку вітчизняного ВВП.

В теперішній час сільськогосподарське субсидіювання сільського господарства повинно стати невід'ємною складовою ефективного розвитку аграрного виробництва, оскільки існуючий сьогодні на ринку диспаритет цін між промисловою та сільськогосподарською продукцією часто є причиною зменшення прибутковості сільськогосподарських підприємств. Мова йде, наприклад, при продажу сільськогосподарську техніку, пальне та запчастини, в той час як врожай сільськогосподарської продукції продається по низьким цінам.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, механізм державного регулювання інноваційної діяльності в аграрному секторі має базуватись на досягненні основної мети інноваційної діяльності, що реалізується через комплекс відповідних завдань, а також за наявності інституційного середовища реалізації агроінновації на основі формування державно-приватного партнерства.

В перспективі нами планується дослідити особливості взаємодії державних і місцевих органів влади на шляху формування ефективної інноваційної політики в аграрному секторі економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гриненко С. П. Логістичний напрям розвитку інтегрованих формувань в агробізнесі / С. П. Гриненко // Економіка АПК. – 2007. – № 9. – С. 132-136.
2. Гринь Є.Л. Політика розвитку агробізнесу в Україні в напрямі захисту внутрішнього продовольчого ринку /Є.Л. Гринь // Актуальні проблеми державного управління. Зб. наук. праць. – 2009. – Вип.1. – С.171-178.
3. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Кошкалда І.В. Особливості приватного землекористування в Україні / І.В. Кошкалда // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2010. – № 1, т. 2. – С.153-160.
5. Лисенко Т. Проблеми ціноутворення на сільськогосподарську продукцію та дер-

- жавне регулювання цін в АПК / Т. Лисенко // Економічний вісник університету. Зб. наук. праць. – 2009. – №13. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evu/2009_13/Lisenk%D0%BE.pdf
6. Михасюк І.Р. Розвиток приватних агроформувань і подолання аграрної кризи / І.Р. Михасюк // Економіка України. – 2000. – № 8. – С. 62-66.
 7. Немченко Г.В. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію в системі ф'ючерсного ринку (на прикладі ринку зернових) / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Київ. – 2006. — 30 с.
 8. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/697/1>
 9. Полінкевич О.М. Методи активізації інноваційної діяльності суб'єктів господарювання / О.М. Полінкевич // Економічні науки. Серія: облік і фінанси. Зб. наук. праць – 2010. – Вип. 7(25) – ч.5. – С.173-188.
 10. Саблук П.Т. Аграрна реформа в Україні (здобутки, проблеми і шляхи їх вирішення) / П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 3–13.
 11. Статистичний бюлетень. Наявність сільськогосподарської техніки та енергетичних потужностей у сільському господарстві у 2010 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/selo/s_g%20tech10.zip
 12. Третяк А. Стратегія реформування земельної політики в Україні на сучасному етапі / А. Третяк // Землевпорядний вісник. – 2006. – № 6. – С. 12-21.